

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 4 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1.
Основи алгоритмізації»

«Дослідження арифметичних циклічних алгоритмів»

Варіант 26

Виконав студент ІП-12, Саркісян Валерія Георгіївна

Перевірів

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ 2021

Лабораторна робота 4

Дослідження арифметичних циклічних алгоритмів

Мета - дослідити особливості роботи арифметичних циклів та набути практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій.

Задача 26. Для заданного натурального числа n обчислити $\sum_{i=1}^n (a_i - b_i)^2$, де

$$a_i = \begin{cases} i, & \text{якщо } i - \text{непарне} \\ i/2, & \text{інакше} \end{cases}, \quad b_i = \begin{cases} i^2, & \text{якщо } i - \text{непарне} \\ i + 7, & \text{інакше} \end{cases}.$$

1. Постановка задачі. Результатом розв'язку буде сума n елементів, що є квадратами різниці змінних a_i та b_i , що приймають значення залежно від i ($i=1, \dots, n, i \in N$). Для обчислення суми використаємо арифметичний цикл, у якому лічильником буде i , для обчислення квадрату різниці використаємо функцію $\text{pow}()$.

2. Побудова математичної моделі.

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
Кількість доданків у сумі	цілий(+)	n	Початкове дане
Лічильник	цілий	i	Початкове дане
Значення 1 доданка	цілий	k	Проміжне дане
Квадрат різниці	функція	pow()	Піднесення різниці до квадрата
Змінна	цілий	a	Проміжне дане
Змінна	цілий	b	Проміжне дане
Сума елементів	цілий	Sum	Результат

3. Розв'язання.

Крок 1. Визначимо основні дії.

Крок 2. Деталізуємо дію перевірки введеного числа на натуральність.

Крок 3. Деталізуємо дію написання арифметичного циклу з лічильником i .

Крок 4. Деталізуємо дію присвоєння змінним a і b значень залежно від i .

Псевдокод

Крок 1

Початок

Введення n

Перевірка n на натуральність

Написання арифметичного циклу

Присвоєння значень змінним a і b

Виведення Sum

Кінець

Крок 2

Початок

Введення n

Якщо $n > 0$

то

Написання арифметичного циклу

Присвоєння значень змінним a і b

Виведення Sum

інакше

Виведення ‘Будь-ласка, введіть натуральне число’

все якщо

Кінець

Крок 3

Початок

Введення n

Якщо $n > 0$

То

$k=0, \text{Sum}=0$

повторити

Для i від 1 до n (включно), $i++$

виконати

Присвоєння значень змінним a і b

$k = \text{pow}(a-b, 2)$

$\text{Sum} = \text{Sum} + k$

все повторити

Виведення Sum

інакше

Виведення ‘Будь-ласка, введіть натуральне число’

все якщо

Кінець

Крок 4

Початок

Введення n

Якщо $n > 0$

То

$k=0, \text{Sum}=0$

повторити

Для i від 1 до n (включно), $i++$

якщо $i \% 2 == 1$

то

$a = i, b = i * i$

інакше

$a = i / 2, b = i + 7;$

все якщо

$k = \text{pow}(a-b, 2)$

$\text{Sum} = \text{Sum} + k$

все повторити

Виведення Sum

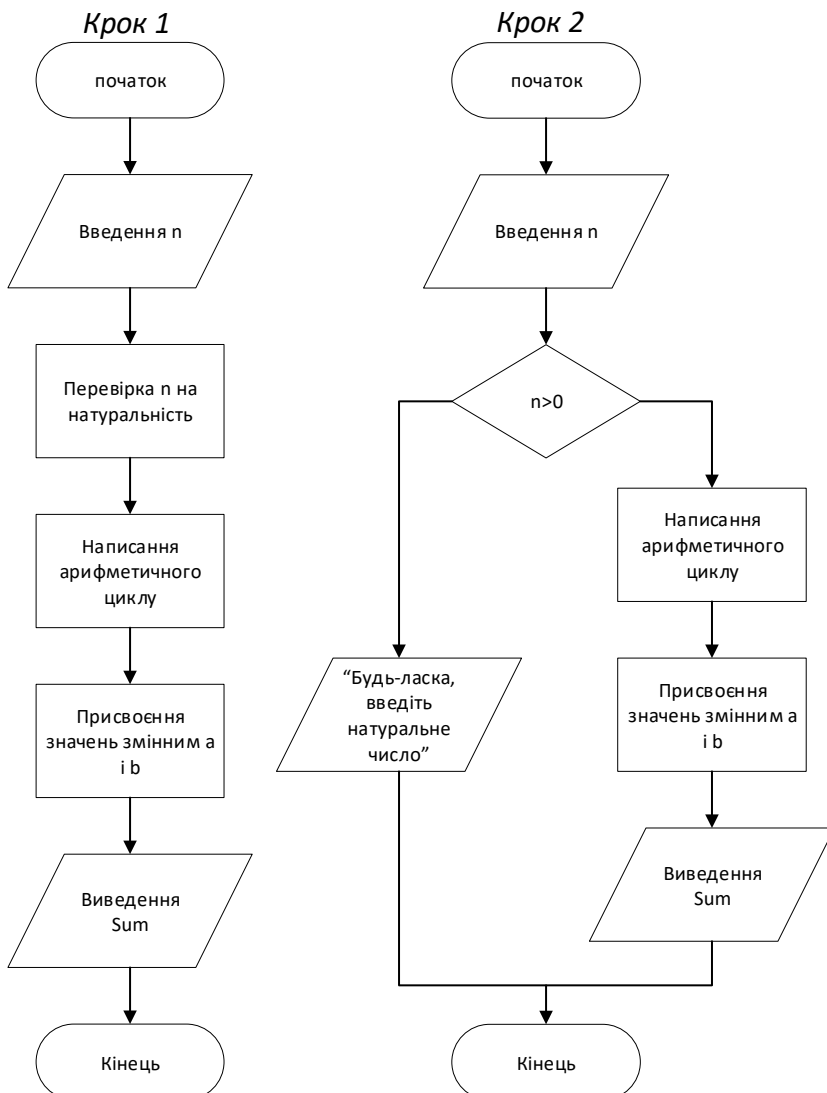
інакше

Виведення ‘Будь-ласка, введіть натуральне число’

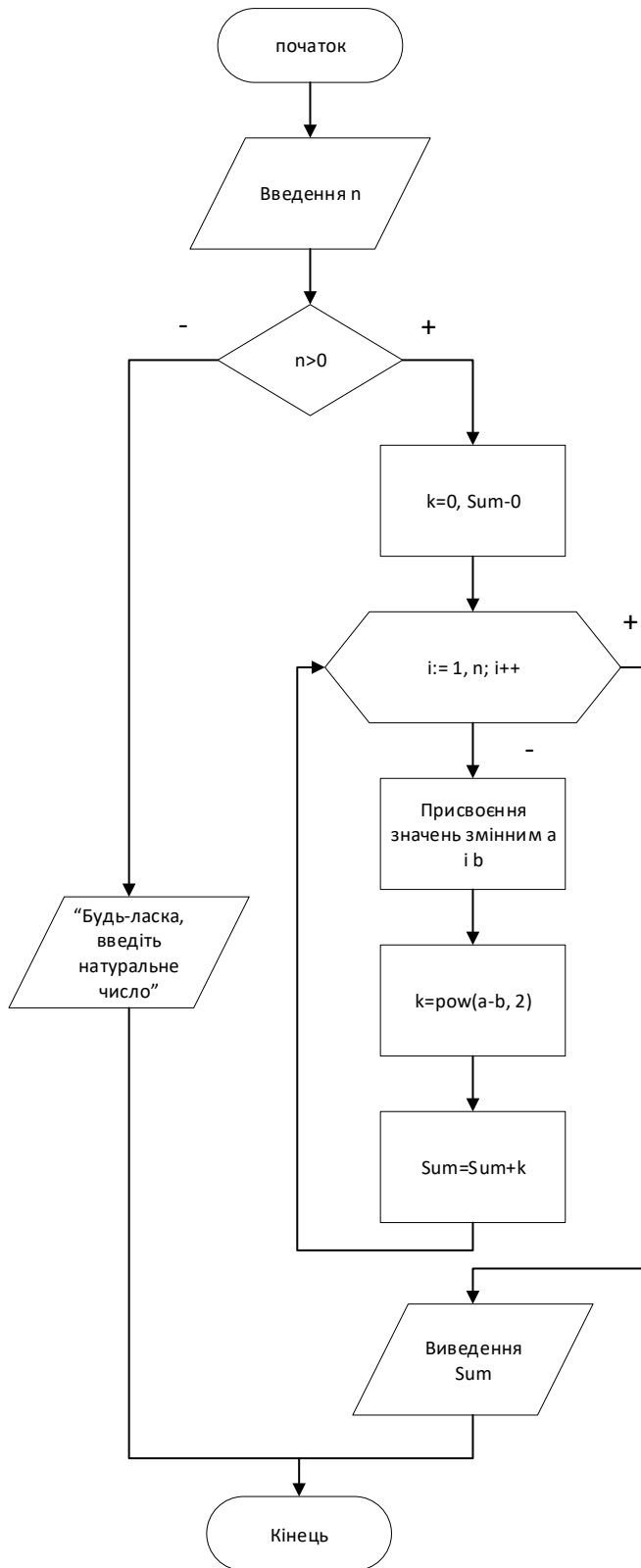
все якщо

Кінець

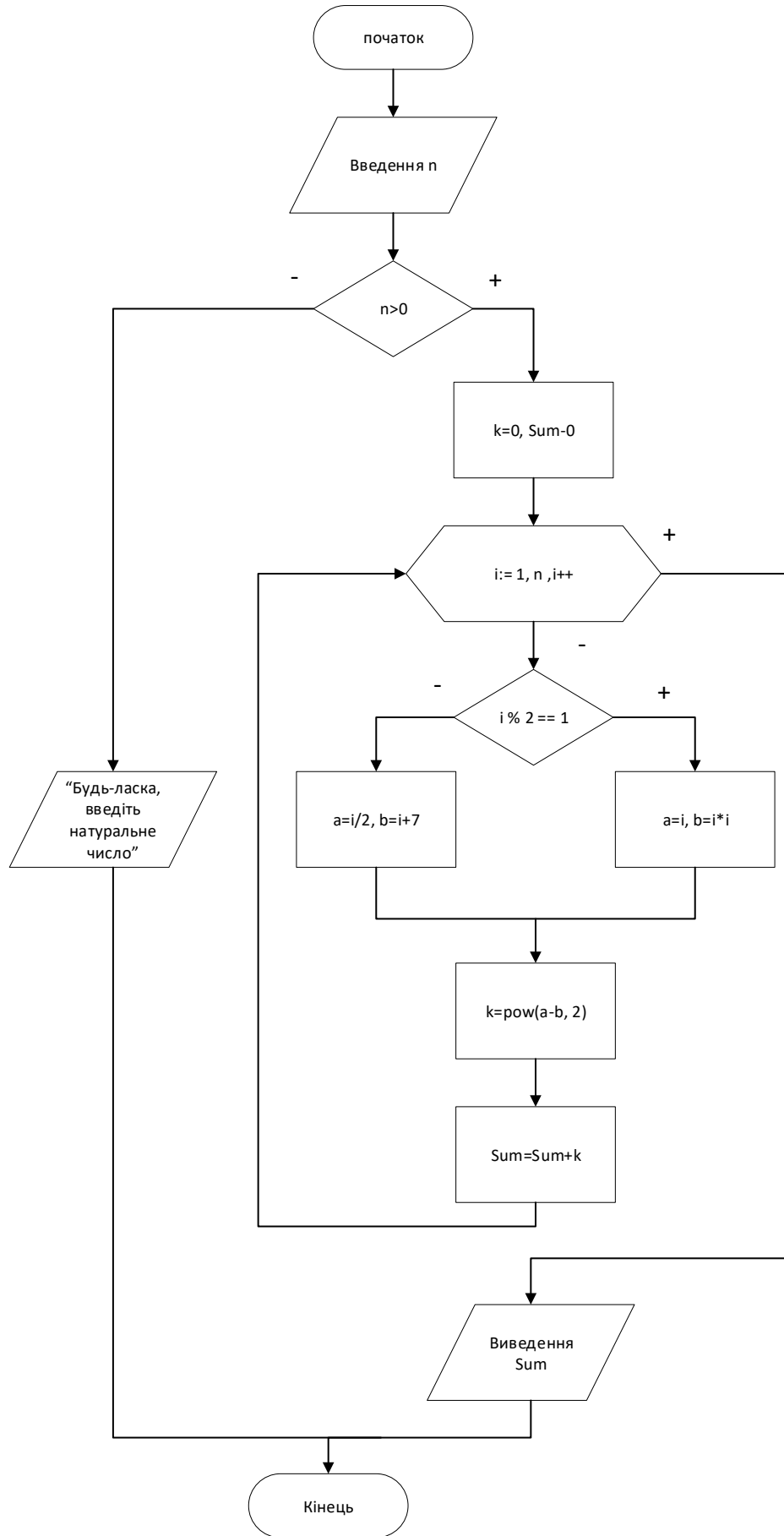
4. Блок-схема.

Крок 3

Крок 4

5. Випробування алгоритму. Перевіримо правильність роботи алгоритму для довільних значень n :

Блок	Дія
	Початок
1	Введення $n=5$
2	$n>0; i \leq 5$
3	$Sum = 0+64+36+81+400 = 581$
4	Виведення Sum
	Кінець

Блок	Дія
	Початок
1	Введення $n=-3$
2	$n<0$
3	Виведення 'Будь-ласка, введіть натуральне число'
	Кінець

6. Висновки.

На цій лабораторній роботі було досліджено особливості роботи арифметичних циклів та набуто практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій. Для виконання поставленої задачі було розроблено алгоритм з арифметичним циклом, який було протестовано і доведено його правильність.